

have ment, at man dog her vil gaa ind paa større Udgifter, end der vilde være naturligt, eller end Rigsdagen paa Forhaand kunde gaa med til, saa vil jeg dertil sige, at vi have selvfølgelig der tænkt os: hvorledes vil det stille sig, om Følgen af Loven blev, at Regeringen kom til at give dette Tilskud til samtlige de Baner, der nu ligge for af denne Art, det vil sige ca. 30 Mil Bane. Tilskuddet vilde selv da ikke dreje sig om mere end imellem 2—3 Mill. Kroner, og en Bemyndigelse til at gaa til det med den Begrænsning, som vi i øvrigt have sat (Afbrydelse) . . . ja, det er vist det yderste, der vil være Tale om — den vilde vi ikke være betænkelige ved. Derimod mene vi, at dersom man vil lade Ministerens Bemyndigelse være begrænset saa vidt, at han, naar blot en enkelt By-Kommune, der kan siges at være interesseret i vedkommende Baneanlæg, sætter sig derimod, saa skal gaa til Lovgivningsmagten, saa vil Loven være uden nogen virkelig Betydning, saa vilde alle disse Baneanlæg, som vi mene kunne holdes uden for Behandlingen her, alligevel komme her ind i Salen. Jeg tror, at det vil vise sig ved næsten hver eneste af de Baner, her er Tale om; lad os blot tage dem, der ligge for i Dag. Se vi paa en Bane mellem Aalborg og Hadsund uden Broen ved Hadsund, som ikke er kommen ind i Forslaget — og som man vel næppe tør regne paa kan blive knyttet til Forslaget paa Grund af de Udgifter, der ville blive bevirkede deraf — saa vil den ærede Minister i Genhold til den Begrænsning, vedkommende Mindretal har stillet, være nødsaget til at spørge Randers Kommune, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at Randers Kommune ikke vil anbefale en saadan Bane, men vil udtale sig imod den, for hvis den ikke faar en Bro ved Hadsund, vil den ganske sikkert tage et Opland, som nu Randers Kommune har Prioritet paa, og trække til Aalborg; skønt dette nu ingenlunde vil være en berettiget Grund til, at Banen ikke kommer frem, vil den ærede Minister være forhindret fra at gaa med til den. Gaa vi til en anden Bane, der ligger paa vort Bord, en Bane til Frederiksværk, saa er det lige saa givet, at der vil den ærede Minister være nødsaget til at spørge Frederiksværk Kommune, og Frederiksværk Kommune vil utvivlsomt sige: den Bane ønskede vi ikke — den Bane vil altsaa heller ikke komme frem. Gaa vi til en anden Bane, der nu ligger for i Dag, en Bane fra Mars over Ribe til Aalborg, kan jeg ikke tænke mig andet, end at hvis man spurgte Hobro, saaledes som man maatte gøre, vilde Hobro Kommune ganske utvivlsomt sige, at den

ønskede ikke denne Bane, uagtet den efter min Mening slet ikke havde Ret til at forhindre, at denne Bane blev til. Ja, jeg kan ikke huske alle de Baner, der ligge for, der er saa mange, men Svaret vil vist blive ens. Jeg vil ikke tale om Ruds-vedby Banen, der er det givet, at hvilken som helst af de Købstæder, der bliver Spørgsmaal om, vil modsatte sig, at Banen kommer frem. Alle disse Baner, som vi efter vor Mening vilde kunne give Regeringen Bemyndigelse til at bygge, vilde den ikke kunne give Koncession paa, hvis det sidste Punktum bliver staaende, som Højremindretallet ikke har kunnet gaa med til. Hvad det angaar, at vi ere bleve staaende ved at holde paa, at Laaneparagraffen, § 8, skulde forblive, skal jeg ikke komme vidt ind paa det. Det er jo klart nok, at man jo altid kan sige, at en solvent Mand først spørger, om han overhovedet kan forsvare at gaa til en Udgift eller ej; bliver Svaret saa „Ja“, og har han Penge i Kassen, vil han maaske sige: ja, saa tager jeg Pengene af Kassen og gaar til Udgiften. Om han laaner eller tager det af sin Kassebeholdning, skulde da være temmelig ligegyldigt, og dog er det ganske sikkert saaledes, at han i de fleste Tilfælde skelner alvorlig imellem, naar han staar over for en Udgift, om det er rigtigt at gaa til Kassen for denne Udgift, eller om han bør optage et Laan. Saa snart der er Tale om, at det er en Udgift, der bliver fast, og som Mar for Mar bliver hængende ved ham, bør han ikke, og kan han ikke gaa hen og afholde den ved Laan. Men er det derimod en Udgift, om hvilken han kan sige: det er en Udgift, som jeg i Begyndelsen ikke vil have videre Nytte af, men i Marens Løb vil jeg faa det, og altsaa vil jeg dog have Nød til og kunne forsvare at gaa til den, skønt der ikke er Penge i min Kasse — saa vil han laane dem. Og paa samme Maade vil Staten altid staa; den vil, naar man forlanger, at den skulde give disse Tilskud, og den giver dem ved Hjælp af Laan, ganske naturlig lægge Byrden, den paadrager sig, over paa den kommende Slægt, især naar man, saaledes som man her har tænkt sig, gav Laan ved amortisable Statsobligationer. Hvis det bliver en Byrde, hvis det bliver noget, som ikke betaler sig, og Staten altsaa ikke faar Renter af disse Penge, vil det være nogle Obligationer, som baade skulle forrentes og afdrages af de kommende Par Slægtled, for hvem Banen særlig bygges, og det vil altsaa blive en Byrde, som vil komme til at bæres af disse kommende Slægtled, uden at man derfor i Øjeblikket har været nødt til at gaa af Bejen for den,